

Julkaistu: Sanoma Magazines / Iiris 4 / Kesäkuu 2012

Teksti: Taina Värrö

*Laura Lehmoselle Taidehalli tulee aina olemaan erityisen rakas.*

Kohtalona Taidehalli

Keväisenä päivänä vuonna 1976 helsinkiläisen Palmion perheen olohuoneessa 16-vuotias Laura puhaltaa muoviseen vapputorveen ja kiskaisee näyttävästi punaista rantapyyhettä. Sen alta paljastuu kehystetty hiilipiirros Lauran äidistä, nelikymppisestä Helistä. Piirros on Ilja Glazunovin käsialaa.

Kolme vuotta aikaisemmin taiteilija Glazunov on maalannut muotokuvan Urho Kekkosesta. Paria vuotta myöhemmin, vuoden 1975 tammikuussa pidetyn näyttelyn myötä paperille ovat piirtyneet kaikki Taidehallin työntekijät, vahtimestaria myöten.

Iloinen ja pyöreä Heli Palmio on Taidehallin pääkirjanpitäjä. Hän käyttää ompelijan valmistamia liivipukuja, joihin kuuluvat pitkät housut, pitkä liivi ja sen alla lyhythihainen paitapusero. Taidehallissa on hänen lisäkseen töissä vain intendentti, näyttelysihteeri, lipunmyyjä ja vahtimestari. Kaikki osallistuvat näyttelyiden pystytyksiin ja muihin eteen tuleviin töihin tasavertaisesti.

Työpaikka sijaitsee kätevästi aivan Nervanderinkadun kodin naapurissa, ja vaikka Heli ei itse osaa piirtää, hän rakastaa taidetta. Erästä Taidehallin nuorten näyttelystä hän on ostanut Lauralle, elokuun lapselleen, Kaarina Kailan "Elokuu"-taulun.

Lauralla on usein asiaa äidille. Näyttelyiden välillä Taidehallin ovi on lukossa, mutta Laura soittaa ovikelloa ja joku tulee aina avaamaan. Kuumina kesäpäivinä hän istuskelee ala-aulan hämärässä viileillä kivisillä portailla ja lueskelee esitteitä.

Hänestä on myös hauska seurata, kun hallin korkeat takaovet avataan ja taideteoksia tuodaan sisään.

On Laurasta hyötyäkin. Veljiensä Laurin ja Maurin kanssa hän kiertää liimaamassa Taidehallin näyttelyjulisteita keskustan kioskien ja pikkukauppojen oviin, Fredrikinkatua etelään ja Annankatua pohjoiseen. Julisteet ja teippirulla kulkevat kahdessa marikassissa.

Elämä mahtuu yhteen kortteliin. Nervanderinkadulla on kivijalkakauppoja joka tarpeeseen ja niistä voi ostaa tilille. Kampaajallakin voi käydä ilman käteistä.

Kun perheen lapset olivat pieniä, he saivat liikkua vain Arkadiankatu-Runeberginkatu-Mannerheimintie -kolmion sisäpuolella, jollei koulumatkoja otettu huomioon. Raitiovaunukiskot toimivat rajaviivoina.

Pianotunneillakin Laura kävi – tai olisi käynyt jollei olisi pinnannut - kotikorttelin toisella laidalla. Käry kävi, kun äiti ja soitonopettaja osuivat kotikadulla palvelemaan Erkkilän lihakauppaan sattumalta samaan aikaan.

Kotona on paljon taidetta ja vanhemmat käyvät kaikissa Taidehallin avajaisissa.

Laurasta on mukava seurata, kun Heli-äiti muhkeassa rullakampauksessaan meikkaa ja pukeutuu juhlahenkkiin. Joskus kotiin tulee tuttavien avajaisten jatkoille. Lapset pysyttelevät sivummalla kun aikuiset nauttivat drinkkejään ja sikarinsavu sekoittuu puheensorinaan.

Kaikki muuttuu syksyllä 1976 kun Lauran äidillä todetaan syöpä. Seuraavana keväänä, äitienpäivän aattona, hän nukkuu pois.

Kuluu vuosia. Laura ei asu enää Nervanderinkadulla, mutta käy Taidehallissa aina äitienpäivinä omien pienten tyttöjensä kanssa.

Lauran tyttäret kasvavat, ja toinen heistä saa Andreas Alarieston Heli-mummille lahjoittaman pikkuruisen tinamökin. Toinen, elokuussa syntynyt, saa "Elokuun".